

Orzeczenie Komisji Technicznej nr 252
z dnia 16 listopada 2025 r.

Komisja Techniczna w składzie:

- 1) Aleksandra Litwiniak – przewodnicząca
- 2) Maria Falzmann
- 3) Agnieszka Kupczak
- 4) Jacek Łojek
- 5) Magdalena Szabla

W związku z informacją otrzymaną w dniu 1 października 2025 r. przez Polski Klub Wyścigów Konnych (dalej także: „PKWK”) z GIE Laboratoire des Courses Hippiques w Verrières le Buisson (Francja), stwierdzającą obecność niedozwolonego środka dopingującego w postaci betametazonu (*betamethasone*) w badanej próbce pobranej od ogiera Meydan P Kossack po gonitwie nr 1 (244) rozgrywanej w dniu 13 września 2025 r., Komisja Techniczna wszczęła z urzędu czynności wyjaśniające.

Komisja Techniczna zarzuciła trenerowi Tomaszowi Pastuszcze, trenującemu ogiera Meydan P Kossack, który jest równocześnie właścicielem konia, naruszenie przepisów Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 24 marca 2016 r. w sprawie regulaminu wyścigów konnych (Dz. U. z dnia 18 kwietnia 2016 r., poz. 536, dalej „Regulamin Wyścigów Konnych”) poprzez naruszenie obowiązku polegającego na zabezpieczeniu ogiera Meydan P Kossack przed gonitwą nr 1 (244) rozgrywaną w dniu 13 września 2025 r. przed podaniem niedozwolonego środka dopingującego w postaci betametazonu (*betamethasone*), tj. zarzut popełnienia przewinienia wskazanego w § 34 ust. 2 pkt 1 w zw. z § 113 ust. 1 pkt 9 Regulaminu Wyścigów Konnych w zw. z ust. 1 pkt 3 załącznika nr 6 do Regulaminu Wyścigów Konnych.

Po rozpoznaniu sprawy, w tym po analizie raportu sporządzonego w GIE Laboratoire des Courses Hippiques w Verrières le Buisson (Francja), przesłuchaniu trenera Tomasza Pastuszki, analizie zaświadczenia lekarza weterynarii Michała Rojka i analizie opinii sporządzonej przez dr. n. wet. Wojciecha Karlika z Zakładu Farmakologii i Toksykologii Katedry Nauk Przedklinicznych Instytutu Medycyny Weterynaryjnej SGGW w Warszawie, Komisja Techniczna postanowiła:

1. uznać trenera Tomasza Pastuszkę za winnego popełnienia zarzucanego mu przewinienia dyscyplinarnego polegającego na naruszeniu obowiązku zabezpieczenia ogiera Meydan P Kossack przed gonitwą nr 1 (244) rozgrywaną w dniu 13 września 2025 r. przed podaniem niedozwolonego środka dopingującego w postaci betametazonu (*betamethasone*), tj. przewinienie dyscyplinarne określone w § 34 ust. 2 pkt 1 w zw. z § 113 ust. 1 pkt 9 Regulaminu Wyścigów Konnych w zw. z ust. 1 pkt 3 załącznika nr 6 do Regulaminu Wyścigów Konnych;
2. **wymierzyć trenerowi Tomaszowi Pastuszcze za wskazane wyżej w pkt 1 przewinienie dyscyplinarne karę pieniężną w wysokości 10.000 (dziesięć tysięcy) złotych** na podstawie § 37 ust. 2 pkt 1 i pkt 7, § 34 ust. 2 pkt 1 w zw. z § 113 ust. 1 pkt 9 Regulaminu Wyścigów Konnych oraz art. 23 pkt 2 i art. 24 pkt 3 ustawy z dnia 18 stycznia 2001 r. o wyścigach konnych (Dz.U.2017.194 t.j. z dnia 2017.01.31, dalej „Ustawa”).

UZASADNIENIE

Na podstawie całokształtu okoliczności ujawnionych w ramach przeprowadzonych czynności wyjaśniających, Komisja Techniczna ustaliła następujący stan faktyczny:

Po gonitwie nr 1 (244) rozgrywanej w dniu 13 września 2025 r., Komisja Techniczna zleciła kontrolę antydopingową ogiera Meydan P Kossack trenowanego przez Tomasza Pastuszkę, który również jest jego właścicielem.

W dniu 1 października 2025 r. z GIE Laboratoire des Courses Hippiques w Verrières le Buisson (Francja) wpłynęła do Polskiego Klubu Wyścigów Konnych informacja stwierdzająca obecność niedozwolonego środka dopingującego w postaci betametazonu (*betamethasone*) w badanej próbce pobranej od ogiera Meydan P Kossack. Tego samego dnia PKWK przekazał wynik badanej próby do Komisji Technicznej.

Trener i właściciel konia Tomasz Pastuszka został przez Komisję Techniczną powiadomiony o pozytywnym wyniku pierwszej próbki (A) w dniu 4 października 2025 r. W dniu 11 października 2025 r. Tomasz Pastuszka złożył pismo, w którym oświadczył, że rezygnuje z przeprowadzenia badania drugiej próbki (B).

Orzeczeniem nr 197 z dnia 11 października 2025 r. Komisja Techniczna zdyskwalifikowała ogiera Meydan P Kossack z I-go miejsca w gonitwie nr 1 (244) rozegranej 13 września 2025 r. na Torze Wyciągowym Warszawa-Służewiec.

W dniu 18 października 2025 r. trener Tomasz Pastuszka złożył wyjaśnienia przed Komisją Techniczną.

Na podstawie informacji przekazanych przez trenera, Komisja Techniczna ustaliła, że w dniach 29-30 sierpnia 2025 r. ogier Meydan P Kossack brał udział w zawodach regionalnych w sportowych rajdach konnych na dystansie 40 km. W dniu 31 sierpnia 2025 r., w związku z nieregularnością chodu wyczuwalną przez jeźdźcę po rajdzie, koń Meydan P Kossack był badany przez lekarza weterynarii Michała Rojka, który stwierdził u niego kulawiznę kończyny prawej tylnej i w ramach leczenia podał koniowi iniekcję do stawu stępowo-śródstopowego lek Celestone zawierający betametazon. W ramach dalszych zaleceń lekarz weterynarii zlecił koniowi 2-3 dni stępa, a następnie powrót do pracy. Okres karencji po podaniu leku Celestone został przez lekarza określony na 10-12 dni. Trener Tomasz Pastuszka wyjaśnił, że był obecny podczas ostrzykiwania konia przez lekarza weterynarii oraz, że został przez niego poinformowany o tym, że lek zawiera niedozwoloną substancję. W kolejnych dniach trener nie podawał już koniowi żadnych innych leków. Oświadczył, że tylko Meydan P Kossack był w jego stajni leczony lekiem Celestone.

Zgodnie z załącznikiem nr 6 ust. 1 pkt 3 do Regulaminu Wyścigów Konnych niedozwolonymi środkami dopingującymi dla koni są m.in. substancje przeciwgorączkowe, przeciwbólowe i przeciwzapalne. Betametazon jest syntetycznym glikokortykosteroidem o sile działania znacznie większej niż naturalne glikokortykosteroidy (kortyzol i kortykosteron). Oddziałuje na wiele narządów i procesów w organizmie poczynając od regulacji przemian białkowo-węglowodanowych (zapewnia właściwy poziom glukozy we krwi), poprzez regulację procesów zapalnych, działanie immunosupresyjne, do ogólnej poprawy zdolności walki ze stresem. W zakresie układu sercowo-naczyniowego betametazon może prowadzić do wzrostu ciśnienia krwi (na różnych drogach), w tym do uwolnienia katecholamin (np. adrenaliny), które jak wiadomo zwiększają wydolność konia w wysiłku. W zakresie układu oddechowego może prowadzić do rozszerzenia oskrzeli i tym samym poprawić wymianę powietrza w płucach. W zakresie układu krwionośnego może pobudzić erytropoezę i tym samym przyczyniać się do poprawy transportu tlenu do pracujących mięśni. W zakresie układu nerwowego może prowadzić do działania euforyzującego, co objawia się większą „dzielnością” konia

wyścigowego. W zakresie układu odpornościowego, betametazon skutecznie ogranicza procesy zapalne przez co zmniejsza ból jaki towarzyszy tym procesom. Regulacje antydopingowe w zakresie stosowania glikokortykosteroidów uwzględniają nie tylko możliwość zafałszowania wyniku sportowego z powodu obecności tych leków w organizmie konia ale również mają za zadanie dbać o zdrowie konia. Warto, aby właściciele zwierząt, poprzez podanie glikokortykosteroidów, nie maskowali bólu jaki zwierzę czuje w związku z nadwyrężeniem (lub uszkodzeniem) układu ruchu i nie zmuszali konia do wysiłku fizycznego w sytuacji gdy szkodzi to jego zdrowiu. Ten aspekt jest niezwykle istotny w ocenie stosowania glikokortykosteroidów u koni wyścigowych i sportowych. Kary za stosowanie betametazonu czy deksametazonu u konia biorącego udział w wyścigach są uzasadniane również troską o zdrowie zwierzęcia, a nie tylko zafałszowaniem wyniku sportowego. W Polsce (stan na dzień 10.11.2025 r.) nie ma dopuszczonych do obrotu produktów leczniczych weterynaryjnych zawierających betametazon. Są natomiast produkty z deksametazonem (zastosowanie betametazonu jest teoretycznie identyczne jak zastosowanie deksametazonu), przeznaczone do stosowania u koni. W europejskiej bazie leków (stan na dzień 10.11.2025 r.) również nie ujawniono produktów leczniczych weterynaryjnych zawierających betametazon i przeznaczonych dla koni. Oznacza to, że na rynku Unii Europejskiej produkty lecznicze z betametazonem są dostępne tylko dla ludzi. W zakresie stosowania dostawowego, w identycznych wskazaniach jak proponowane dla betametazonu, można teoretycznie wykorzystać deksametazon, który jest obecny w lekach weterynaryjnych przeznaczonych dla koni w Polsce. To mogłoby oznaczać, że w warunkach polskich nie ma konieczności sięgania po „lek ludzki” jeśli dostępny jest „lek weterynaryjny” (reguła kaskady w zapisywaniu leków mówi o tym, że pierwszeństwo ma lek weterynaryjny). Z drugiej strony, mimo że deksametazon i betametazon są tak samo opisywane w farmakologii, to można uzasadnić konieczność zastosowania u konia leku z betametazonem (zamiast z deksametazonem), ponieważ wszystkie zarejestrowane w Polsce leki dostawowe dla koni z grupy glikokortykosteroidów zawierają tylko szybko działającą postać deksametazonu (sól sodowo-fosforanową). Jeśli wymagana jest postać wolnodziałająca, to można sięgnąć po betametazon zarejestrowany dla ludzi, ale w takim wypadku trzeba bardzo ostrożnie szacować okres karencji dla badań antydopingowych ponieważ stosuje się produkt nieprzeznaczony dla konia. Należy podkreślić, że wiele z opisanych powyżej działań utrzymuje się w organizmie także po całkowitej eliminacji betametazonu z krwi, ponieważ uruchomione przez betametazon zmiany w komórce podlegają powolnej

regulacji. Dotyczy to szczególnie zmian w zakresie funkcjonowania układu immunologicznego, w tym działania przeciwzapalnego. To oznacza również, że poziom betametazonu we krwi (szczególnie niski poziom po pojedynczym podaniu) nie koreluje ściśle z efektem farmakologicznym. Z tego względu obecność nawet niewielkiej ilości leku w organizmie konia jest uznawana za istotną dla funkcjonowania organizmu i dla wyniku sportowego. Dlatego nie można lekceważyć obecności tych substancji w organizmie konia w trakcie zawodów, nawet na niewielkim poziomie. Po podaniu dostawowym, betametazon utrzymuje się w stawie bardzo długo - ponad 14 dni. Oznacza to, że na pewno wpływa na wyniki sportowe konia mimo, że nie jest już wykrywany w próbach antydopingowych. Ponadto publikowany czas detekcji nie jest równy czasowi wycofania (czasowi karencji) i ustalenie czasu karencji jest odpowiedzialnością właściciela/trenera konia, a lekarz weterynarii pełni funkcję doradcą. W przypadku betametazonu bardzo łatwo o pomyłkę w ustaleniu marginesu bezpieczeństwa lub czasu karencji i konieczne jest tutaj spore doświadczenie lekarza. Wynika to z tego, że publikowane dane dotyczące farmakokinetyki, czasu detekcji czy czasu karencji odnoszą się zawsze do koni zdrowych a w praktyce betametazon podaje się u koni chorych, do stawu dotkniętego stanem zapalnym.

Działanie przeciwzapalne i przeciwbólowe jest najczęściej wykorzystywanym działaniem farmakologicznym betametazonu u koni sportowych, w tym wyścigowych. Chodzi głównie o zmniejszenie bolesności przy stanach zapalnych, które często pojawiają się jako wynik nadmiernego obciążenia stawów lub stłuczeń układu ruchu do jakich dochodzi podczas rywalizacji sportowej. Uważa się, że działanie dopingujące betametazonu u koni jest takie samo jak innych syntetycznych glikokortykosteroidów

Przedstawione dane pokazują, że wyznaczenie okresu karencji w badaniach antydopingowych dla betametazonu, stosowanego dostawowo u koni, jest bardzo trudne. Stosowanie betametazonu wymaga dużego doświadczenia ze strony lekarza weterynarii i ścisłej współpracy ze strony trenera.

Na koniec trzeba podkreślić, że każda organizacja jeździecka podaje w swoich regulaminach, że nawet w sytuacji zastosowania się do publikowanych szacunkowych okresów wykrywania leków lub szacunkowych okresów karencji dla badań antydopingowych, wykrycie substancji lub leku w materiale biologicznym konia, uznaje się to za działanie niedozwolone. Publikowane czasy karencji należy traktować jako minimalne wymagania. Stosowanie się do publikacji lub zaleceń lekarza weterynarii nie zwalnia właściciela/trenera konia z odpowiedzialności, jeśli u danego zwierzęcia zostanie

stwierdzony niedozwolony lek. Odnosnie leku Celestone stosowanego tylko w leczeniu ludzi okres karencji odnosi się do organizmu ludzkiego, co dodatkowo komplikuje kwestię zastosowania niniejszego leku u koni.

W ocenie Komisji Technicznej, biorąc pod uwagę zebrany w sprawie materiał dowodowy, nie budzi wątpliwości, że trener Tomasz Pastuszka nie dopełnił wynikającego z Regulaminu obowiązku zabezpieczenia ogiera Meydan P Kossack przed podaniem niedozwolonego środka dopingującego.

Wymierzając karę, Komisja Techniczna miała na uwadze stopień winy i postawę trenera, jak również cele prewencji ogólnej i szczególnej.

Aleksandra Litwiniak – przewodnicząca

Maria Falzmann

Agnieszka Kupczak

Jacek Łojek

Magdalena Szabla

.....
.....
.....
.....
.....

Od powyższego Orzeczenia przysługuje odwołanie do Komisji Odwoławczej w terminie 3 dni od dnia doręczenia Orzeczenia wraz z uzasadnieniem – za pośrednictwem Komisji Technicznej. Wniesienie odwołania nie wstrzymuje wykonania kary orzeczonej przez Komisję Techniczną. Osoba ukarana karą pieniężną wpłaca kwotę pieniężną z tytułu orzeczonej kary na rzecz PKWK w terminie 14 dni od dnia doręczenia Orzeczenia.

Otrzymałem/-am w dniu _____ [podpis] _____